

Dokumentnamn Riktlinjer för arbetet med nyanlända elever i Malmö stads grundskolor			
Typ av dokument Riktlinjer		Organisation Grundskoleförvaltningen	
Beslutsinstans Nämnd		Dokumentägare Avdelning kvalitet och myndighet samt Avdelning samordning och stöd	Diarienum GRF-2020-23976
Beslutsdatum 2016-04-20	Revisionsdatum 2020-10-20	Bör uppdateras före	Gäller till Tillsvidare
Utgångspunkt/underlag Aktuell skollagstiftning" samt "Utvecklingsarbete Varje elevs bästa skola Revidering av GRF 2016–5112 "Riktlinjer för arbetet med nyanlända elever i Malmö stads grundskolor"			

Riktlinjer för arbetet med nyanlända elever i Malmö stads grundskolor

Syfte

Grundskoleförvaltningens riktlinjer för nyanlända elever i Malmö stads grundskolor syftar till att bidra till likvärdighet i mottagande och utbildning samt till en god måluppfyllelse och kunskapsutveckling utifrån de nyanlända elevernas individuella behov och förutsättningar.

Riktlinjerna är antagna av grundskolenämnden och är styrande för grundskoleförvaltningens arbete med nyanlända elever. Riktlinjerna kompletteras av rutiner och pedagogiska verktyg som utarbetas inom grundskoleförvaltningen som stöd för skolornas arbete kring nyanlända elever.

Inledning

Alla nyanlända elever omfattas av alla skolförfattningar och har rätt till en god utbildning, som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Med nyanländ elev avses enligt skolförfattningarna¹ den som har varit bosatt utomlands och som numera är bosatt här i landet och som har påbörjat sin utbildning här efter höstterminens start det kalenderår då hon eller han fyller sju år. En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet.

¹ 3 kap 12 a § skollagen, 29 kap. 2 § skollagen

I Malmö stads grundskolor:

- Är elevernas skilda kulturella bakgrund och referensramar en resurs. Skolorna ska arbeta för att ta tillvara denna potential och sprida kunskap kring den mångfald som råder.

Mottagande och kartläggning

Formaliserad samverkan ska ske med berörda aktörer för att säkerställa att nyanlända kommer i kontakt med skolväsendet så snart som möjligt.

Inskrivning

- Vårdnadshavare och barn ska hänvisas direkt till Malmö stads mottagningsfunktion för nyanlända elever.

Bedömningar av elevers kunskaper

Bedömningar av nyanlända elevers kunskaper ska göras skyndsamt och ligga till grund för beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp. Beslut ska fattas inom två månader från det att en nyanländ elev för första gången tagits emot av skolväsendet. Enligt Skolverkets föreskrifter ska det göras en bedömning av elevens skolbakgrund samt litteracitet och numeracitet (kartläggning steg 1 och 2)². Resultatet av bedömningen ska vara ett underlag för hur undervisningen i de olika ämnena planeras och genomförs.

I Malmö stads grundskolor:

- Ska vi därutöver sträva efter att göra en bedömning av de nyanlända elevernas ämneskunskaper (steg 3 i kartläggningen) i alla årskurser.

Skolplacering

Grundskolenämnden och grundskoleförvaltningen strävar efter att uppnå en jämnare fördelning av nyanlända elever över stadens grundskolor.

I Malmö stads grundskolor:

- Ska vi ta emot nyanlända elever på samtliga skolor i syfte att skapa inkluderande och positiva lärmiljöer.
- Ska vi aktivt arbeta för elevernas sociala inkludering.

---

² 3 kap. 12 c-d §§ skollagen [2010:800]

Elevhälsa

Elevhälsan är en viktig resurs i skolans kompensatoriska uppdrag att skapa förutsättningar för alla elever att nå målen med utbildningen. Elevhälsan har ett hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande uppdrag. Elevhälsan och skolan i övrigt, har ett särskilt ansvar för elever med förhöjd sårbarhet. En del nyanlända elever kan ha missat delar i det medicinska basprogrammet samt varit med om situationer och händelser som kan ha påverkat deras kunskapsutveckling och psykiska välmående. Elevhälsan har en viktig roll i att handleda och stödja arbetslag för att öka deras förmåga att reflektera och agera kring nyanlända elevers hälsa, välmående och utveckling.

I Malmö stads grundskolor:

- Ska vi ha en särskild tydlighet i elevhälsans rutiner kring arbetet med nyanlända. Ett systematiskt samarbete med pedagogisk personal från ett tidigt skede är viktigt för att stärka nyanlända elevers hälsa, välmående och stödja dem att nå utbildningens mål.
- Ska skolornas personal få möjlighet till kompetensutveckling för att öka sin förmåga att reflektera och agera kring nyanlända elevers hälsa, välmående och utveckling.

Undervisning

Undervisningen ska anpassas och organiseras utifrån elevernas individuella behov och förutsättningar. De extra finansiella resurser som grundskoleförvaltningens resursfördelningssystem riktar till nyanlända elever ger rektorn möjlighet att vara flexibel och anpassningsbar. Undervisning i modersmål och studiehandledning på modersmål är två viktiga komponenter för att nyanlända elever ska utveckla sitt tal- och skriftspråk och ämneskunskaper parallellt för att nå framgång i sitt lärande.

I Malmö stads grundskolor:

- Organiserar vi undervisningen för de nyanlända eleverna efter deras förutsättningar, behov och skolbakgrund och utifrån bedömning/kartläggning.
- Strävar vi efter att alla pedagoger ska ha grundläggande kompetens i vad som kännetecknar andraspråksinlärning, flerspråkighet och interkulturell kommunikation, samt bedömningskompetens för att kunna tillgodose elevernas språk- och kunskapsutveckling på ett relevant sätt.
- Strävar vi efter att alla pedagoger ska kunna ta ansvar för att nyanlända elever ges möjlighet att utveckla sina språk-, läs och skrivförmågor och att utveckla ett skolspråk på svenska med relevanta ämnesbegrepp.

- Nyttjar vi skolbiblioteken som en viktig resurs för att främja de nyanlända elevernas språkutveckling.

Stödåtgärder

Det finns stödåtgärder speciellt för nyanlända elever, så som: delvis undervisning i förberedelseklass, prioriterad timplan, individuell studieplan, samt förstärkt rätt till studiehandledning på modersmålet och anpassad timplan för elever som tas emot i högstadiet. Upprättande av en individuell studieplan är obligatorisk för elever som tas emot i högstadiet. En nyanländ elev har även rätt till extra anpassningar och särskilt stöd under samma förutsättningar som andra elever om hen behöver det. Beslut kring stödåtgärder för eleven ska göras utifrån individuella bedömningar och utgå från elevens behov.

I Malmö stads grundskolor:

- Sker eventuell undervisning i förberedelseklass delvis med undervisning i ordinarie klass, tiden hålls så kort som möjligt samt bygger på pedagogiska överväganden. Den nyanlända eleven får så snart det är gynnsamt för elevens lärande och utveckling undervisning i samtliga ämnen i ordinarie klass.
- Vid beslut om anpassad timplan ska kartläggning av elevens kunskaper ligga till grund för beslut så att eleven inte missar möjligheter att nå godkänt betyg i ämnen där eleven har goda förutsättningar att nå kunskapskraven. Dialog ska ske med eleven och vårdnadshavare kring innebörd för framtida studie- och yrkesmöjligheter och samtycke till anpassad timplans ges.
- Ska studiehandledning anordnas i olika former, i grupp, individuellt, digitalt eller på annat sätt, allt efter elevens behov och möjligheter. Studiehandledningen ska vara väl integrerad i den allmänna pedagogiska planeringen för eleven. Under elevens första veckor kan eleven vara i behov av ett utökat stöd på modersmålet. Studiehandledning på modersmålet ska erbjudas så länge den ger ett faktiskt stöd till eleven i utvecklandet av ämneskunskaperna.

Fritidshemsverksamhet

Behovet av utbildning i fritidshemmet ska, utöver hänsynen till föräldrars förvärvsarbete eller studier, även bedömas utifrån elevens eget behov på grund

av familjens situation i övrigt.³ Den kan utgöra en viktig del i den nyanländas lärande, varför rektors bedömning av elevens behov blir väsentlig. Fritidshemsverksamheten ökar också möjligheterna till inkludering och språkträning.

I Malmö stads grundskolor:

- Strävar vi efter att erbjuda och ge nyanlända elever fritidshemsplats som en del av lärandet.
- Strävar vi efter att personal inom fritidshemsverksamheten har kompetens i språkutvecklande arbetssätt.

Övergångar

Nyanlända elever ska ägnas extra uppmärksamhet vid övergångar mellan och inom olika skolor och skolformer. Övergångarna ska präglas av medvetna val och följa etablerade rutiner för att skapa förutsättningar för progression i elevernas ämnesspecifika och språkliga kunskapsinhämtning samt sociala inkludering. Vårdnadshavare och elev ska ges tidig information och vara så delaktiga som möjligt i processen.

I Malmö stads grundskolor:

- Finns tydlig roll- och ansvarsfördelning, relevant pedagogisk dokumentation och dialog som möjliggör goda övergångar för de nyanlända eleverna

Kvalitets- och förbättringsarbete

Rektorn ansvarar för att tillsammans med skolans personal och modersmåls lärare följa upp så att skolans organisering av undervisningen och arbetsmetoder leder till ett optimalt lärande och utveckling för de nyanlända eleverna. Skolan ska följa upp implementeringen av grundskoleförvaltningens gällande riktlinjer för nyanlända elevers lärande och skolans egna rutiner. Skolorna ska kontinuerligt följa upp och dokumentera den enskilda elevens kunskapsutveckling och insatser.

I Malmö stads grundskolor:

- Arbetar vi aktivt för ett kontinuerligt lärande inom och mellan skolor och förvaltningen som leder till förändring i praktiken kring nyanlända elevers utveckling mot målen.

---

³ 14 kap. 5-6 §§ skollagen. Som exempel nämns i förarbetena bl.a. elever med ett annat modersmål än svenska. Prop 2009/10:165 s. 407.

Samverkan mellan skolor, förvaltningar, myndigheter och organisationer

Alla som verkar i skolan ska arbeta för att utveckla kontakter som kan berika elevernas lärandemiljö och ge dem de bästa förutsättningar för att på alla plan utvecklas till goda samhällsmedborgare. Här ska även skolan med hjälp av andra myndigheter och organisationer förse de nyanlända eleverna med kunskap om individens rättigheter, skyldigheter och möjligheter i samhället.

I Malmö stads grundskolor:

- Ska särskild vikt läggas vid samverkan med andra myndigheter och organisationer för att skapa de bästa förutsättningarna för nyanlända elever samt ge kunskap om individens rättigheter, skyldigheter och möjligheter i samhället.
- Arbetar skolan aktivt med ett interkulturellt förhållningssätt och främjar vårdnadshavares delaktighet i elevernas skolgång och lärande.